

GÜNLÜK YAYIN AYNASI

HABERLER

Yazan: N./A Spk: N./De.

- 1- 12 Eylül 1980 askersel darbesinden buyana Sıkıyönetim Askeri Mahkeme-
- 2- lerince 110 ölüm cezası verildiği ve bunlardan 23'ünün infaz edildiği
- 3- resmen açıklandı
- 4- Danışma Meclisi Genel Kurulu 9 Mart Çarşamba günü, BGM'nin kurulmasına
- 5- ilişkin Cuntanın hazırlattığı yasa tasarısını görüşmeye başlıyor
- 6- Türkiye Barış Derneği davasına dün yazılı belgelerin okunmasıyla
- 7- devam edildi
- 8- TIP davasının dünkü duruşmasında tutukluların tahliye istemi tekrar
- 9- geri çevrildi . Yaşar Bilgi'nin tahliyesine karar verildi
- 10- N.Nadxi ve O.Gönensin'in duruşmasına başlandı
- 11- Tiyatro sanatçısı Işık Yenersu hakkındaki davaya başlandı
- 12- YÖK'ün dürüst öğretim görevlileri üzerinde uyguladığı kıyım karşı
- 13- tepkiler
- 14- Zonguldak'a yakın Kandilli kömür havzasında grizo patlamasında 91 kişi
- 15- öldü, çok yaralı var

274 ve 275 sayılı sendikalar, toplu sözleşme ve grev yasalarında deği-

YORUM: ~~şiller~~ yapan yeni yasa tasarılarıyla ilgili olarak Türk-İş Yönetim
Başlığı : Günün yorumu: Kimin sesi ? Yazan: Spk: Öm.
Konusu : Mart.

YAZILAR :

Başlığı: "8 Mart" Nil. Spk: Den.

Konusu :

YAZILAR: Grizu patlaması

Tah.

Spk: Tah.

Başlığı:

Konusu :

YAZILAR:

Başlığı: TKP'nin kurucularından ve ilk üyelerinden Cemile Selim Nevşiran
Konusu : yoldaşın "Göç Anılarından" bir bölüm Spk: Den.

"TKP'nin Sesi"

8.III.1983 M.

Günün yorumu:

K İ M İ N S E S İ ?

"Türkiyenin Sesi" radyosu Çakırlar'dan yayın yapar.Türkçe ve daha 15 dilde konuşur.Bu radyonun verici,anten gücünü iki katına çıkardılar.Bu donatımı,bir İsviçre firması 550 milyona yaptı. Parası,halkın sırtına boyuna bindirilen,vergi yoluyla toplanan,bütçeden ödendi.Açılış törenini Evren paşa yaptı.Cuntacı paşaların hepsi,Başbakan,Savunma,İçişleri,Kültür - Turizm bakanları tümüyle ordaydılar. Evren,mikrofonda : Sesimiz " 5 kıtadan duyulmalı" dedi.

Ses kimin sesi ? Türkiye hakkının mı ? Yok ! Adı öyle.Ne ki, sesi halka,kamu oyuna yapıyabancı bir ses."Amerikanın Sesi" gibi. Cunta sıkı ^{sa} yaklar koymuş.Baştan aşağı yasaklı,sert bir "Anayasa" getirmiş. Cuntadan,Koç,Sabancı,yerli,yabancı mültimilyonerlerden

başkaları ,değil mikrofondaki,hiç bir yerde ^{ağzını} açamaz.Demokrasi,öz-
gürlük,ulusal onür,ulusal bağımsızlık. Bunları ağzından çıkaran
kodesi boylar.Hele,Anadoludaki Amerikan saldırı ,casusluk üslerin
den söz etmek,bunlara karşı çıkmak,hele hele barışı sağlamak,
~~MANOVA da ismimiz ne, kurtulalım bu ölümlü çağımızda demek~~ cuntayı ku-
durtmak için yeter.

Yurt Dışı Yayınları yöneticisi Demiral: "Biz politika yapmı-
yoruz" dedi.Neredeyse,"çocuklara ninni söylüyoruz" gibilerden
konuştu.Ne ki,yayınları "Amerikanın Sesi",CIA 'nin,Londra'nın,
Münih'in özgürlük düşmanı,barış düşmanı,savaş kışkırtıcılığı çığ-
lıklarından hiç farklı değildir. Üstelik,koyu şövenizm,"büyük
Türkiye" gibi yayılmacı bir ~~xx~~ plânı ideolojik savaş alanına
sürüyor. Militarizmi propaganda ediyor. Ve, açıkça da : "Balkan-
larda ve Asyada soydaşlarımız var" diyor.

Bir yandan da,konuşmacı,mikr^ofon başındaki paşalara yağ çekti
 "Silâhlı kuvvetler erke el koydular~~sa~~,biz onların demokrasi yo-
 lundaki çabalarını anlatıyoruz" dedi.Bu r³dyo,tüm dünya kamu oyuna
 karşı aç⁴ıtan yalan yalan söylüyor.Cunta : Meclisi,partileri,sen-
 dikaları.dernekleri,A²nayasayı.her şeyi kapattı,kaldırdı.200 bin
 yurtdaşı topladı,tutukla⁴dı.He gün,kurdu⁴ğu darağçlarına adam
 asıyor.Tutuklun⁴anlara karşı işkenceler ayla⁴dca sürüyor.Terörü
 kal⁴adıldığı savını yayan cunta yurt çapında terör uyguluyor.Bunu
 militarist devlet politikası yapmıştır. Bütün bu cehennem "de-
 mokrasi ol⁴uyor.

En yakıcı,en korkunç ve en tehlikeli sorunu ^{TRT} radyo yanıt⁴sız
 bırakıyor,üstünden atlıyor.AMERİKA,Reaganlar Avupanın göbeğine
 orta erimli,kanatlı,kanatsız yeni nükleer füzeler oturtmak çaba-

sı içindedir. "Washington Times" gazetesi, tam da bu sırada Evren'i
 soru yağmurunu tuttu. Amerika Avrupa'ya yeni nükleer füzeler kur-
 mak için çalışıyor. Sizin tutumunuz nedir, diyor ? Evren, en başta
 Dolar istiyor. 10 yıl süreyle silâhlı kuvvetlerimize, en az 10 mil-
 yar Dolar yardıma gereksinimiz vardır. Avrupaya yerleştirilecek
 füzeler ayrı bir sorundur. Diyor. Topu başka yana atıyor. Oysa, sözü
 edilen Fenerbahçe - Galatasaray maçı değildir. Sorun, dünyamızın,
 insanlığın var olma, ya yok olma sorunudur. Türkiye de bunun için-
 dedir. Hem Türkiye, üstelik te NATO'nun içindedir. Amerikaya bağlı-
 dır.

Kaçamaklı yanıtlarla, lefebelikleriyle ne cunta, ne Evren,
 ne = Amerikan ~~17~~ Radyosu "nun sesi ~~17~~ nin sesi ne yurt içinde, ne
 yurt dışında hiç bir yurtdaşı altatır !

"onu: Zonguldak'taki grizu patlaması

8.3.1983 Tah.

"TKP'nin Sesi"

Yazı:

GRIZU PATLAMASI

~~Ajanslar, Zonguldak Kandilli kömür havzasında~~ ^{yeni} ~~maydınaxgılan~~
~~büyük bir grizu patlaması olduğunu bildiriyorlar. İlk haberlere göre öli~~
sayısı ~~90~~'ı aşmış durumda. Yaralı sayısı ise 100'ü ^{üstünde} ~~aşkın~~. Biz, TKP'nin
Sesi radyosu olarak, bu grizu patlamasında can verenlerin ailelerine,
yakınlarına baş sağlığı dileriz. Geride kalan tüm işçi arkadaşlarının
^{naekimizin} ~~saun~~ tülerini paylaşıyoruz.

Auskusuz şimdi, cunta yönetiminin adamları da Zonguldağa gelip,
işçileri teselli edici sözler etmeğe kalkışacaklardır. ~~XXXX~~ can veren

levon

Belki

/şehit olduklarını söyleyeceklerdir./Onlara gösterişli cenaze törenleri düzenleyeceklerdir.

~~tertipleyip~~ Ve hiç kuşkusuz, bu olaydan, yeni nutul

lar çekmek için yararlanacaklardır. Onların, ülkenin ekonomik kalkınma-

sı için can verdiğini, ~~fedakarlık~~ ^{işçilerle genel bir kömür işçisiyle mil-} gösterdikleri fedakarlığı bütün

~~işçilerin göstermesi gerektiğini~~ söyleyeceklerdir. Bütün bunlar, işle-

nen yeni bir cinayetin üstünü örtmek için söylenen sözlerdir.

olmaktan öteye gidemez.

Cunta yönetimi eğer gerçekten işçilerin çıkarını düşünüyorsa ,
niçin ~~kı~~ yeni hazırladığı yasa tasarısıyla kömür işçilerinin grev ~~mx~~
yapmasını yasaklıyor? ~~Grev~~ ^{can güvenliği önlemleri alınması için} ~~mx~~ işçilerin hak almakta kullan-
dıkları bir araçtır. ~~İşçiler~~ Kömürü işçilerini grev hakkında yoksun

bırakmak, onları yeni yeni patlamalarla, göçüklerle, servis kazalarıyla başbaşa bırakmaktar. Cunta eğer gerçekten ~~işçilerden~~ işçilerin ~~ölmesi~~ iş kazası kurbanı olmasına üzülüyorsa, neden işçi sendikalarını göstermelik kurumlar durumuna getiriyor? İşçiler can güvenliğinin ~~xxxixxxx~~ önlemlerini ancak güçlü sendikalarda haklarını savunarak elde edebilirler.

Ama cunta yönetimi ve arkasındaki büyük ~~patronlar~~ kapitalistler, ~~xxxxxx~~ kömür işçileri yine her türlü can güvenliğinden yoksun madenlere insin, onlara deha çok kâr, fakat deha çok kâr, çıkarıyor. Bunun için, sendikalara yasaklar getiriyor. ~~En~~ Özgür toplu sözleşme hakkını yok ediyor. Can güvenliği önlemi alınması için bile olsa, işçinin direnmesini yasaklıyor. Bu işçi düşmanlığına ancak işçiler örgütlenerek, birlikte hak isteyerek son verebilir.

"TKP'nin Sesi"

İç haberler:

HAABERLER

8.3.83 Nec
8.3.1983 Ley

--- 12 Eylül 1980 askersel darbesinden buyana sıkıyönetim askeri mahkemelerce 110 ölüm cezası verildiği ve bunlardan 23'ünün infaz edildiği resmen açıklandı. Başbakanlıkta dün yapılan açıklamaya göre, sıkıyönetim ilanından Şubat 1983'e kadar askeri savcılıklara 60 bin dosya geldi ve bu dosyalar çerçevesinde 40 bini aşkın dava açıldı. Bunlardan 35 bine yakını hakkında mahkûmiyet kararı verildi.

Başbakanlık açıklamasında, 12 Eylül askersel darbesinden bu yana gözaltına alınan veya tutuklananlar hakkında bilgi verilmedi. Askeri ve sivil tutuklularında halen kaç ~~h~~inin bulunduğu ilişkin bir sayı da açıklanmadı.

--- Danışma Meclisi Genel Kurulu 9 Mart Çarşamba günü, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulmasına ilişkin /cuntanın hazırlattığı yasa tasarısını görüşmeye başlıyor. Bilindiği gibi askersel diktatörlük, bu tür mahkemelerin kurulmasını bir anayasa maddesi haline getirmişti.

Sözkonusu yasa tasarısı "devletin iç ve dış güvenliğini ilgilendiren suçlara bakmak" gerekçesiyle 8 ilde Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulmasının öngörüyor. Devlet Güvenlik Mahkemesi bir başkan, 2 asil ve 2 yedek üye, bir savcı ve yeteri kadar savcı yardımcısından oluşacak.

---İstabil Sıkıyönetim Komutanlığı askeri mahkemesinde bir yıla yakın bir süredir görülmekte olan Türkiye Barış Derneği davasına dün yazılı belgelerin okunmasıyla devam edildi. Dünkü duruşmaya Dernek genel başkanı Mahmut Dikerdem, Reha İsvan, Metin Özek, Erdal Atabek, Uğur Kökden, Ali Taygun, Niyazi Dalyancı ve Gencay Şaylan katıldı. ~~1951'de~~ Bundan 33 yıl önce kurulmuş olan Türkiye Barışseverler Cemiyeti ile şimdiki Barış Derneği arasında paralellik kurulmaya çalışılan Barış Derneği davasının dünkü duruşmasında 33 yıl önce Türkiye Barışseverler cemiyeti hakkında verilen kararlar okundu. Bunun üzerine söz alan Mahmut Dikerdem, 33 yıl önce, o günün koşullarına göre bir dernek hakkında verilen mahkûmiyet kararlarının bu davada, neden delil olarak gösterildiğine bir anlam veremediklerini, ayrıca Türkiye Barışseverler Cemiyeti ile şimdiki Barış Derneği arasında bir ilişki olmadığını söyledi.

4

---İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı askeri mahkemesinde devam eden Türkiye İşçi Partisi davasının dünkü duruşmasında tutukluların tahliye istemleri yine geri çevrildi, sadece Yaşar Bilgin'in tahliyesine karar verildi. TİP davasının dünkü duruşmasına 6'sı tutuklu 7'si tutuksuz 13 kişi katıldı.

---Cumhuriyet gazetesi sahibi ve başyazarı Nadir Nadi ile gazetenin yazışmaları müdürü Okay Cihansin hakkında *6 yıla kadar hapis cezası istemiyle* İstanbul Sıkıyönetim askeri mahkemesinde açılan davanın dün başlayan duruşmasında, savcılık iddianamesinin okunmasından sonra duruşma yargıcı, işlendiği iddia edilen suçun ne olduğunun belirtilmediğini söyledi. Savunma avukatları da, müvekkillerinin neyle suçlandıklarını bilmediklerini ~~belirttiler~~ belirttiler ve duruma açıklık getirilmesini istediler.

Dünkü duruşmayı İngiltere Basın Konseyi ve Uluslararası Basın

Amir

Enstitüsü üyesi Lord Mark Greber ile İranlı gazeteci/Tahiri de izledi. Duruşma ileri bir tarihe ertelendi.

---Tiyatro sanatçısı Işık Yenersu hakkında, "Cumhuriyeti tahkir ve Türkiye'nin dış itibarını küçük düşürücü davranışlarda bulunmak" iddiasıyla açılan davaya Ankara Sıkıyönetim askeri mahkemesinde dün başlandı. İddianamesini okuyan askeri savcı, tiyatro sanatçısı Işık Yenersu'nun, geçen yıl Pariste Nazım Hikmet'in 80. doğum yıl-dönümünü kutlama toplantısına katılarak şairin "Beyazıt Meydanında ki ölü" ve "Vatan haini" ~~wirw~~ şiirlerini okuduğunu ileri sürdü. Sanatçının 1 yıldan 6 yıla kadar hapsini istedi. Duruşmada söz alan tiyatro sanatçısı Yenersu, bu toplantıda okuduğu şiirlerin Cumhuriyeti tahkirle ilgisi olmadığını, tam tersine Cumhuriyeti yücelttiğini söyledi. "Nazım Hikmet dünyaca tanınmış bir Türk şairidir.

6

Şairin bütün eserleri Türkiye'de serbestçe satılıyordu. Bundan 6 ay ~~kadar~~ öncesine kadar Nazım Hikmet'in "Ferhat ile Şirin" adlı eseri devlet tiyatrosunda oynanıyordu" diyen tiyatro sanatçısı Işık Yenersin, iddianamadeki suçlamaları reddetti.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURUMU

--- Cuntanın ve Doğramacı başkanlığındaki YÖK'ün dürüst öğretim görevlileri üzerinde uyguladığı kıyım Üniversite çevrelerinde tepkiyle karşılanmaya devam ediyor. Bugüne dek 220'den fazla öğretim görevlisinin Üniversitelerden atılmasına tepki olarak bazı bilim adamlarının görevlerinden istifa ettikleri bildiriliyor. Bugünkü gazete haberlerine göre, istifa edenler arasında profesör Cahit Talas da bulunuyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURUMU

--- Zonguldağa 65 kilometre uzaklıktaki Kandilli kömür havazında dün akşam medana gelen grizo patlamasında çok sayıda ölü ve yaralı olduğu bildiriliyor. Dün akşam saat 19 sularında medana gelen grizo patlaması sonucu meydana gelen göçük altında 100^e yakın işçinin kaldığı, ~~ancak~~ kurtarma işlerinin yavaş gitmesi nedeniyle ölü sayısının tahminlerin de üstünde olabileceği belirtiliyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA YAKETİ

--- 274 ve 275 sayılı sendikalar, toplu sözleşme ve grev yasalarının da değişiklikler yapan yeni yasa tasarılarıyla ilgili olarak Türk-İş Yönetim Kurulu'nun görüşlerini içeren rapor yarın Milli Güvenlik Konseyi Genel sekreterliğine sunuluyor. Türk-İş'e bağlı "Deniz-Ulaş İş Federasyonu'nun dün İstanbul'da toplanan Genel kurulunda bir konuşma yapan Türk-İş genel başkanı Şevket Yılmaz, çalışma hayatının yeniden düzenliyecek yasalarda "özgür sendikacılık ve toplu pazarlık-toplu sözleşme haklarının özüne dokunulmaması gerektiğini belirtti. Yasa tasarılarının, açıklanan şekliyle, kazanılmış hakları önemli ölçüde sınırladığını belirten Yılmaz, "yasa tasarıları sendikal hakları korumaktan uzaktır" dedi. Tasarılardaki bu değişikliklerin Millî Güvenlik Konseyince değiştirilebileceği umudunda olduğunu söyleyen Yılmaz, Türk-İş'in görüşlerini içeren raporun yarın resmen Millî Güvenlik Konseyine iletileceğini bildirdi.

Deniz-Ulaş-İş Federasyonu genel kurul toplantısında söz alan delegelerin ezici çoğunluğu yeni hazırlanan yasa tasarılarına karşı çıktılar, ~~ve~~ 274 ve 275 sayılı yasaların aynen yürürlükte kalmasını görüşünü savundular.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE KEŞİF

--- 49 kaçakçılık olayına karıştıkları için haklarında İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı askeri savcılığınca dava açılan Çukurova Holding'in üç yöneticisinin yurt dışına kaçtıkları açıklandı. Dün İstanbul sıkıyönetim askeri mahkemesinde devam edilen duruşma sırasında, yedek parça kaçakçılığı ve sahte fatura düzenleme suçundan yargılanan Çukurova Holding "İhracat ve ~~İthalat~~ Anonim Şirketi genel müdürü Mehmet Emin Karar ^{Mehmet} ~~Mehmet~~ ile Holdingin daha iki yöneticisinin yurt dışına kaçtıkları saptandı.

--- Zongunldağa 65 kilometre uzaklıktaki Kandilli kömür havzasında Pazertesi günü meydana gelen grizu patlamasında ilk alınan haberlere göre ^{80'd} 70'e yakın işçi yaşamalarına yitirdi. Yaralı sayısının da yüksek olduğu bildiriliyor. Kurtarma işlerinin yavaş gitmesi nedeniyle ölü ve yaralı sayısının tahminlerin de üstünde olabileceği belirtiliyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI
VAKFI

~~HİCRET HATİRALARI~~ Göç anıları

1912 ~~yaşında~~ yılında başlayan bu ağır yaşamın sönmek bilmeyen ateşi, kalbimin derinliklerinde ~~ki~~ sönmeyen bir ateş gibi yanmaktadır. Benim ilk defa öğretmen olarak tayin olduğum Arnavutluğun Prezrin şehri/Balkan savaşının en şiddetli döneminde Yugoslavya tarafından işgal edildi. Ben tüm Türk memurlarıyla birlikte savaş esiri sayıldım. Yugoslav Kumandanlığı/orada kalır ve Yugoslav uyruğunu kabul edersem işime devam edebileceğimi bana teklif etti. Ben reddettim, ihtiyar babamın hastalığını bahane ederek hudud dışına çıkarmaların istedim.

~~Ankara'dan demir yoluyla Ankara'ya~~
Atlı araba ile tam beş günde Selanik ^{ye} şehrine geldik. İstanbula gitmek için demir yolundan faydalanmak mümkün değildi, vapur beklemeye mecbur olduk. Elimizde avucumuzda bir kuruş paramız yoktu, eşyasız, parasız, han köşelerinde tam iki ay süründük. ~~xxxxxx~~ Üçüncü ayda bir Türk vapuru bizi İstanbul'a getirdi.

Büyük kardeşim, öğretmendi, yedeksubay olarak savaşa gitmişti. İtalya, Bingazi Cephesi, Arap isyanı üstüste gelmişti. Kardeşimin hangi cephede olduğunu bilmiyorduk. ~~Var~~ İstanbula gelir gelmez kardeşimin ölü ya da diri nerede olduğunu öğrenmeye çalıştım. Sonunda onun Arabistan çöllerinde ~~olduğunu~~ öğrendim. Sonunda o da İstanbul'a geldi, ama, zavalı babam onu göremediği gibi /sağ olduğu haberini bile duyamadı..

1919 yılına kadar ağabeyim de, ben de İstanbul'da öğretmenliğe devam ettik. Ben aynı zamanda Enas Yüksek Okulunda öğrenimimi sürdürdüm. Birinci Dünya Savaşının ağır acıları, genç öğrencileri ve öğretmenleri son derece üzüyor, milletini, memleketini sevenleri kurtuluş yolları aramaya sevk ediyordu.

1919 yılının Mart ayındaydı. Sovyetler ülkesinde kurtuluş yollarına ışık tutan haberler almaya başladık.

Mustafa Suphi Yoldaşın Kırımdan gönderdiği, "Yeni Dünya" gaze-

tesisi bize yeni bir yol gösteriyordu. Bir taraftan da Anadoluda başlaya
 milli mücadele hareketi genişliyordu. Bu mücadeleye katılmak üzere
 Sosyalist Partisinin yol göstermesiyle, Anadoluya geçmek, yani ikinci
^{göe}hieret yolu göründü. O zamanlar bu kolay bir iş değildi. İstanbul ^{ovdu lan}
 İngiliz, Fransız, İtalyan kumandanlıkları tarafından işgal ^{etmiş} edilmiş ve
 yollarda şiddetli kontroller başlamıştı.

Bizim evimiz boğaziçinde, Vani Köyde idi. Sosyalist Partimizin
 çoğu işçileri Ethem Nejat, Süleyman Faik, Ahmet Hilmi, Kadri Selim Zinet
 Tülla Nevşirvan ^{gibi} yoldaşlar/bizim evden gerekli askeri ve ^{diğer} kişisel
 malzemeleri, matbaa makinalarını karadeniz İcadiye Tepesinden Üsküdar'dan,
^{eadan} Çamlık ^{gürbüzgövlü}larından geçerek, Kızıltoprak, Erenköy istasyonuna kadar ^{götürdüler}
 , oradan tirene ^{götürdüler} bindirirlerdi. Böylece 1919 Nisan , Mayıs aylarında bu
 işleri sürdürdük. Fakat Nisan ayının sonuna doğru İcadiye tepesinden
 geçen son kafil, askeri okul talebeleri gece ay ışığında

Kasathanenin tepesinde dalgalanan ~~akxayxa~~ beyaz bayrağı ^{üzerine} kırmızı ~~ya~~
 boya ile ^{Tekir Fırın} "Zulmün topu var, güllesi var, kalesi varsa, hakkın da bükülmez,
 kolu ^{di.} dönmez, yüzü vardır" şiirini yazmışlar. Ertesi gün bunu gören,
~~xxxxx~~ İtalyan birlikleri, o civarda olan evleri ^{gorakında tutmaya aldılar} ~~izlenmeye~~ ve aramaya
 başladılar. Bu durumda ^m bizde evimizi terkedip Anadoluya geçmenin yol-
 larını aramaya başladık. Ben ^D Bursa'da akrabalarımın yanına gideceğim
 gerekçesiyle Anadolu Hisarı Kız ^{okulundan} Mektebinden izin kâğıdı aldım. Mudanya
 yoluyla Bursa'ya, oradan da karayoluyla Eskişehir istasyonuna geldim.
 Burada ^{Dr. M. Suphi Yoldaşın çıkardığı "Yeni Dünya" dan başka bir} "Yeni Dünya" gazetesinin çıktığını ve ^{ide} bu gazeteyi İstanbul'
 dan Ankaraya gelen yoldaşların ~~kurdıkları~~ Halk İştirakiyun ~~xxx~~ Partisi
 adıyla bir örgüt kurduklarını ve bu örgütün "Yeni dünya" gazetesine
 Komünist görüşler doğrultusunda makaleler yazdığını öğrendim.
 Bu haber beni sınırsız sevindirdi. ~~Benim~~ Mustafa Suphi Yoldaşın
 gösterdiği yolda ^{yürüyorduk...} ~~xxx~~ ~~keyulmuşuk.~~

İskizhine

VDenizden, karadan bin türlü zahmet~~ler~~ katlanarak gelmiştim. Sanki bütün yorgunluğum bir anda yok oldu. Hemen Ankaraya geçtim. Orada gizli olarak çalışan Halk İştirakiyun Partisinin üyeleriyle tanıştım. ~~xxxx~~ Salih Hacioğlu, Ahmet Hilmi, Abdülkadir, Zeynetullah Nevşirvan~~er~~ yoldaşlarla ~~ki~~ birlikte tekrar ~~birlikte~~ çalışmaya başladım. Ben aynı zamanda Ankara Darülmuallimatına ~~xxxxxx~~ *(Yürücek Kız Öğretmen Okulu)* ~~na~~ Fen Eğitimi öğretmeni olarak tayin olundum. 1920'lerin ortalarında kadar çalışmalarımız çok iyi gidiyordu. Anadolu'nun bir çok şehir ve kasabalarında örgütler kurulmuştu. Mustafa Suphi yoldaştan Baküden mektup almıştık. Türkiye Komünist Partisinin Birinci Kongresi toplanıyordu. Ankaradan delegeler davet ediliyordu. ~~xxxxxxxxxxxxxxxx~~

O zaman, Ankarada Halk İştirakiyun Partisi adıyla gizli çalışan partimiz,

~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~

Türkiye Komünist Partisi adıyla açık çalışmaya kararı ~~aldı~~ *almış* Ve Ankarada

yeni kurulmuş Büyük Millet Meclisi Hükümetine bir dilekçe ile başvur-
 muştı. Hükümet bizim bu dilekçeye görünüşte ilgi gösterdi hatta, Millet
 Meclisi ~~xx~~ üyelerinden bize yardım için el uzatanlar da oldu. ~~Mesela~~
 "Fyonkarahisar mebusu Şükrü Bey kendisinin sorumlu ~~yazışları~~ ^{redaktörü} müdürü
 olduğu "İkaz" gazetesini Ankaraya taşıyarak bizim partimizin hizmetine
 vermeyi kararlaştırdı. Ve gazete idarehanesini Ankarada, Tahta Kalede
 Komünist Partisinin yanında bir binaya yerleştirdi. Biz o gazeteye yazı
 yazmaya başladık. Ben de "Ülker" imzasıyla, Anadolu Kadınlarıyla Sohbet
 başlığı ile bir ~~xx~~ ~~xxxx~~ sıra makaleler yazmaya başladım. Anadoluda
 kurulan Komünist örgütlerden Baküde toplanan Birinci Kurultaya delegeler
 gönderildi.

Ankaradan Baküye gitmek üzere seçilmiş arkadaşlar gidemediler. O
 zaman çok kısa olan demiryollarıyla gitmek ~~xxxxxxx~~ mümkün değildi. De-
 niz yolu ise İngiliz, İtalyan ve Fransız zırhlılarıyla kontrol altına

araçları

alınmıştı. Yollar ve ulaşım/bütünüyle askeriyeleştirilmişti.

Bakü Toplantısının kararları elimize geldikten sonra hükümetin tutumu değişmeye başladı.

"Kurtuluş savaşına muhalefet ediyorlar" diye Büyük Millet Meclisi ~~ve~~ bir karar çıkardı. Ankaradaki Merkez Komitesi üyelerinden Salih Hacıoğlu, Hilmi, Abdülkadir ve Zinetullah Nevşirane ^{van} hapse atıldılar. Beni de ~~Ankara Darülmuallimat öğretmenliğinden çıkardılar.~~ ^{öğretmenlikten atılan.} O zaman geçerli olan şariat kanununa göre hamile kadını hapsetmek mümkün olmadığı için hapisten kurtulduysam da, her dakika arkamda polis hafiyeleri tarafından izleniyordum. Bununla birlikte ben hapiste olan yoldaşların yanına gider onlara her açıdan yardım ederdim.

Antant orduları Anadolu'nun Batı kıyılarından içeri doğru ilerliyorlardı. Savaşın ağır ve onulmaz felaketleri Anadolu ^{nun} çilekeş ^{emeklerinin} üzerine bir [^]kabus gibi çökmüştü. Kuvvayi Milliye adı verilen Halk

gönüllü ordusu var gücüyle düşmanın Sakaryadan içeriye doğru ilerlemesini ne mani oluyordu. O zaman hapiste yatan komünistleri askeri mahkemeler

~~XXXXXX~~

de yargıliyordu. ^{karar} Cepheden kaçan askerleri de her gün bu mahkemeler yargılamaya bile gerek görmeden çarşı ortasında asarlardı. Mustafa Suphiyi ve arkadaşlarını ^K Karadenizde boğdurdular, hapisteki komünistler de asacaklar diye sözler dolayıyordu.

Ben hergün, yürek çarpıntısı içinde asılanların kimler olduğunu izlerdim. ~~XXXX~~ Sonunda komünistleri kürek cezasına mahkum ederek, her birini bir başka ücre köşeye, uzak şehirlere sürdüler.

O zaman düşman orduları da Ankaraya doğru ilerliyordu. Ankaradan malını, canını kurtarmak isteyenler Anadolunun içlerine ^{Kaçıyorlardı.} gidiyorlardı. Hükümet te kendi dairelerini ve askeri hastahaneleri yavaş yavaş taşı-
dı. ~~XXXXXX~~ Ankaradan sürgüne gönderilmiş 19 komünistin aileleri

parasız ve yardımsız kalmışlardı. "Unların~~ta~~ taşınması için ne bir
 at, ne bir araba bulmak mümkündü. Böyle günlerin birinde, çaresiz bir ka
 halde, arkamda polis hafiyesi çarşıya çıktım. Çarşıda üzerinde askeri
 bir ceket, belinde ve göğsünde çapraz bağlanmış fişeklik, başında kara
 örtü gürbüz bir Türk kadını dikkatimi çekti. Gazetelerde okumuştum
 , Kara Fatma adında bir köylü kadın, çavuş rütbesini almış askere ~~cepha~~
cepha ne taşıyormuş, Ben ona yanaştım ve yavaşta selam verdim. O, benim sela
 mımı askeri bir tavırla aldı ve sonra benim yüzümdeki peçeyi kaldırara
 rak: "Sen kimsin aziz hemşirem" dedi. Bende "kimse~~siz~~ kalmış bir kadı
 nım, bir çocuğumla bir ihtiyar anam var, onları Kırşehir'e taşımak için
 bir at bulabilirmiyim diye arıyorum" dedim. O durakladı, biraz dü
 gündü, sonra bana "ben size at ve araba bulabilirim" dedi. Ben cesaret
 lendim. Onu Evimize götürdüm, komünist ailelerin kadınları ve çocukları
 la tanıştırdım. Fatma Çavuşun yüreği yaralıydı. ~~Tek~~ *Tek* *Büyük* oğlu cephede,

yaşıyorlardı. Sovyet_ gelini Trabzondaydı. Küçük oğlu ile yarı aç ~~geçiniyorlar~~ ^{güveni} ler ülkesinden gelen cephaneleri, cepheye geçirmekte ~~gün~~ ona ~~güveniyor~~ ^{güveni} yorlardı. O da, oğlum gazi dönsün diye Sovyetler Ülkesinden gelen bu büyük yardımı canla başla cepheye taşıyordu. Dağlardaki kaçaklar da ona ve onun arabasındaki silahlara el sürmüyorlar, o asker anası diye ^{ona} ^{de} ~~hürmet ediyorlarmış~~ ^{hürmet ediyorlar}

Bizim tanışıklığımız çok iyi sonuçlar verdi. Bütün Komünist ailele rini Ankaradan Fatma Çavuşun yardımıyla ~~gün~~ taşımaya başardık. Böylece benim ^{öğün} ~~üçüncü~~ ~~haceretim~~ başladı..

D.D. Cemile Selim Neuşirvan zoldarın anılarını 70'in 80'inin
Tarih de sürdüreceğiz —

Yazı:

8.3.83 N

Bugün 8 Mart, Dünya emekçi kadınlarının savaşım günü. Tüm dünya ve ülkemiz emekçi kadınlarına kutlu olsun!

8 Mart, bugün dünyanın hemen her yerinde ve yurdumuzda kutlanıyor. Elbette 12 Eylül öncesinde olduğu gibi yığinsal eylemler gerçekleştiriyor kadınlarımız. Ama İKD'nin geleneğini yaşıyorlar. İşyerlerinde, fabrikalarda, mahallelerde küçük toplantılar düzenliyor, 8 Mart'ı ve dünya emekçi kadınlarının savaşımını anlatıyor, zindanlardaki kadın arkadaşlarına küçük hediyeler yolluyorlar.

Kadın hareketine omuz vermiş pek çok özverili kadın bugün cuntanın zindanlarında. Bir kısmının yuvası dağıldı, eşlerinden, çocuklarından ayrılmak zorunda kaldı. Bir kısmı ülkesini terketmek zorunda bırakıldı. Bugün hepsini saygıyla anıyoruz.

Onlar, barış, demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşına katılmışlardı. Onlar, kadınların toplumsal eşitsizliğine baş kaldırmış, işsizliğe, pahalılığa hayır! demişlerdi. Onlar, "Analar faşizme geçit vermeyecek" diyerek, faşist kurşunların önünde set olmuşlardı. Kadınlarımız yiğitçe savaştı, onurlu bir görevi yerine getirdi. Cuntanın zulmünden, işkencesinden yılmadı, baş eğmedi, zor karşısında inançlarını yitirmediler.

Türkiye Komünist Partisi bugün bu özverili anaları, bacıları, genç kızlarımızı saygıyla selamlıyor. Onların savaşımına ve gösterdikleri direngenliğe büyük değer veriyor. Ancak savaş bitmedi. Bugün savaş daha zor, daha çetin koşullarda sürüyor.

Bugün komünist, ilerici ve demokrat kadınların önünde hangi yeni görevler duruyor?

Bugün görev, toplumun yarısına oluşturan geniş kadın yığınlarını cuntaya karşı demokrasi ve barış savaşımına çekmektir. Amerikan emperyalizmine, NATO'ya, üslere, ülkemizin Amerikan çevik kuvvetlerine yataklık haline getirilmesine karşı yürütülen savaşıma kazanmaktır. Kadınların özgül sorunlarını, ülkemizin sorunlarını barış savaşımıyla en açık, en somut şekilde bağlamak, dünyada gerçek ve kalıcı bir barışın sağlanması için ^{yaratılan} savaşımı kadın yığınlarına kavratmaktır.

Kadınlarımız geçmişte olduğu gibi, o günlerin deneylerinden yararlanarak, en yaratıcı bir şekilde yeni savaşım biçimleri, yeni anlatım biçimleri bulacak, bu görevi yerine getireceklerdir!

Bir kez daha dünya emekçi kadınlarının savaşım günü olan, ^{8 Mart} ~~Mart~~ 8 Mart, ülkemiz emekçi kadınlarına kutlu olsun! Barış ve sosyalizm bayrağı yükseklerde dalgalansın.

-----Dünya kadınlarının uluslararası savaşım ve dayanışma günü 8 Mart dolayısıyla değişik eylemler, toplantı ve forumlar düzenlenmeye devam ediyor. Bu eylem ve forumlarda kadınlar hak eşitliği, barış ve sosyal ilerleme uğrunda savaşım kararlılığını dile getiriyor.

Pazartesi günü, Belçikanın başkenti Brükselde biraraya gelen 20 Avrupa ülkesinden 100'lerce kadın, dünya kadınlarının barış ve silahsızlanma davasına katkısının artırılması sorunlarını görüştü. Bu toplantıdan sonra, Belçika Kadın Konseyi'nin girişimiyle, "hak eşitliği, barış, ilerleme" belgisi altında, bir yürüyüş yapıldı. 20 Avrupa ülkesinden kadın temsilcilerin yanı sıra, yürüyüşe Birleşik Amerika, Kanada, Avusturalya ve Yeni Zelanda'dan da temsilciler katıldı. Brükseldeki toplantı ve yürüyüşte, NATO'nun Batı Avrupaya yeni atom silahları yerleştirme kararına ve Amerikan yönetiminin silahlanma politikasına karşı çıkıldı.

Bu eylemlere katılan kadınlar, 8. Mart günü nedeniyle, Brüksel'deki NATO Karargâhına ve nükleer güce sahip 5 devletin elçiliklerine 1 milyon imzalı bir mesaj ileterek, barış istemlerini dile getirdiler.

-- Öte yandan, Yunanistan'daki Amerikan Üslerinin statüsüyle ilgili Yunan-Amerikan görüşmelerinin yeniden başladığı gün, Pire'de binlerce kadın barış yürüyüşü yaptı. Komünist partişinin kadın kollarınca düzenlenen yürüyüş boyunca, ülkedeki Amerikan üslerinin kaldırılması istendi ve Amerikan savaş gemilerinin Pire limanına demir atması protesto edildi. Girit adasında ve Laresa kentinde de, aynı istemlerle gösteriler yapıldı. Geçen hafta, Atina'da düzenlenen 70 binlik yürüyüş sırasında da aynı istemler yükseltilmiş ve bu eyleme de kadınlar yoğun bir biçimde katılmıştı.

-- Diğer yandan, Yunanistan başbakanı Papandreu, kadınların hak eşitliği

konusunda çalışmalar yürütecek özel bir kadınlar konseyi kurulacağını açıkladı.

--Angolanın başkenti Luanda'da, ülkenin ilk özgür kadın örgütü, 6 gün süren birinci konferansını tamamladı. Konferansta, kadınların ülkenin kalkınmasına daha etkin katılması için gerekli yöntemler görüşüldü ve Angola kadınlarının, Güney Afrikadaki ırkçı rejimin ülkeye saldırılarını kınadıkları, bu saldırıların, emperyalizmin dünya çapında barışa saldırılarının bir parçası olduğu vurgulandı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARASTIRMA VAKFI

-----Bağlantısız devletler hareketinin 7.doruk toplantısı Delhide çalışmalarını sürdürüyor.Hindistan başbakanı bayan Gandinin yaptığı .
açış konuşmasından sonra ,hareketin ^{Sindhi} başkanı, Küba hükümet ve devlet
başkanı Fidel Kastro,çalışma raporunu okudu.Hareketin Havanada yapılan 6.tepe toplantısından bu yana geçen üç büyük yıllık dönemde ulus-
lararası durumun daha da gerginleştiğini,savaş tehlikesinin daha da
arttığını söyledi ve "bunun,bözellikle Birleşik Amerikanın yeni devlet
başkanı kendi ülkesinin ve onun yönetimindeki paktın askersel üstün-
lüğüne kabul edilmesini dayatma kararı alalı,daha geniş boyutlar
almıştır"dedi.Ayrıca yeni atom silahları yerleştirilmesi tehlikesi-
nin,dünya barışının yazgısını etkilemek için başta gelen tehlike olarak ni-
teleyen Kastro,Delhi doruk toplantısının ana görevinin,tüm barış güç-
lerini

bağlantısızların tüm gücünü barışın hizmetine sokmak olduğunu belirtti. Daha sonra, tüm nükleer güce sahip devletlerin, bu tip silah kullanmama yükümlülüğünü üzerlerine alması gerektiğini söyleyerek, askersel üstünlüğe yönelik emperyalist politikanın Yakın-Doğu, Güney Afrika, Orta Amerika gibi bölgelerde de durumu gerginleştirdiğini kaydetti. ABD'nin bu bölgelerdeki saldırı ve karışma politikasını kınadı. Filistin halkının, Namibiya halkının ve özgürlüğü için savaş veren, emperyalist saldırıya göğüs geren öteki halkların direnişleriyle dayanışmayı dile getirdi. Amerikan emperyalizminin Hind Okyanusunda, özellikle Diego Garsiya adasındaki askersel varlığını hızla artırma çabalarını, bölge barışı için büyük bir tehlike olarak değerlendiren Kastro devamla, yoğun savaş hazırlıklarının yalnız Varşova paktına karşı değil, aynı zamanda üçüncü dünya ülkelerine karşı da olduğunu belirtti.

--Bağılantısızların Delhi doruk toplantısında daha sonra, FKÖ Başkanı **Yasev** Arafat da bir konuşma yaptı. Bağılantısız devletlerin Filistin halkıyla dayanışmasına teşekkür eden Arafat, Yakın-Doğuda kalıcı barışçıl çözüm için, Filistin halkının egemen bağımsız devletine kavuşmasının zorunlu olduğunu söyledi. Sabra ve Şatila soykırımı konusunda, Birleşik Amerikanın büyük sorumluluk taşıdığını da vurgulayan FKÖ başkanı, barış davasına bütün ülkelerin daha etkin katkıda bulunması gereği üzerinde durdu.

— Toplantıda Barış G. Sekreteri Quella da bir konuşma yaptı. Quella bağılantısızların barış, ilerleme ve adalet davasına önemli katkılarda bulunduğunu söyledi.

— Dahi görüşleri oturumunda, Koordinasyon Bürosu oluşturuldu ve Hindistan Başbakanı Jantı, Büronun Başkanlığına seçildi.

----Birleşik Amerikada kurulu"Nükleer savaşa karşı Amerikan yurttaşları"adlı barış örgütünün Yürütme Müdürü bayan Malhauzen, Vaşingtonda düzenlenen bir basın toplantısında,örgüt üyesi 20 milyon Amerikan vatandaşına adına,Regin yönetimine seslenerek,nükleer silahların bugünkü düzeyde dondurulması için Sovyetler Birliğiyle ikili bir anlaşma imzalamasını istedi.Silahlanmanın ulusal güvenlik yararına olduğu yolundaki iddiaları"tehlikeli çilsinlik ifadesi"olarak niteliyen Malhauzen"savaş hazırlığı değil,barışa hizmet edecek girişim hazırlıklarına yönelmenin zamanı gelmiştir"dedi.

--Öte yandan,yine Amerikada kurulu"Doktorlar Sosyal sorumluktan yana doktorlar"adlı barış örgütü temsilcisi Valker,Regin yönetiminin silahlanma stratejisini kınadı ve MX roketlerinin kesin saldırı silahları olduğunu kaydetti.

--Diğer yandan,nükleer silahların dondurulması yönünde savaşım yürüten "Nükleer Friz kempen"adlı barış örgütü,salı günü Vaşingtonda bir yürüyüş düzenledi.Yürüyüş boyunca,Vaşington hükümetinden,silahsızlanma görüşmelerinde yapıcı bir tutum alması,nükleer silahların dondurulması yönünde milyonlarca Amerikan yurttaşının istemine kulak vermesi istendi.

--İngiltere Tıp Birliği de bir açıklama yaparak,Batı Avrupaya,bu arada İngiltereye yeni atom füzeleri yerleştirilmesine karşı savaşımın hızlandırılması gerektiğini vurguladı.Açıklamada,sınırlı nükleer savaş tezinin,insanlığa karşı bir meydan okuma olduğu,buna karşı tüm barış yanlısı sağlık personeli ve bilim adamlarının kesin tutum alması gerektiği kaydedildi.